

Het Openbaar Ministerie deelt graag een succesverhaal in de aanpak van ondermijning. De casus staat hieronder puntsgewijs geschetst. De aanhoudingen zijn ook uitgebreid in de media geweest, o.a. te lezen op: <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/2120595/zestien-drugsdealers-opgepakt-bij-grote-actie-in-utrecht.html> .

Onderzoek Aceton – onderzoek Segundo – DTO casus Oerknal – Straatwaarde(n) inzet op wijkniveau

In het onderzoek Aceton is door politie Utrecht en OM Midden-Nederland zicht gekregen op een groot aantal cocaïnedealers in Utrecht-Zuid. Eind 2020 zijn 15 van die cocaïnedealers aangehouden en in voorlopige hechtenis gegaan. Een groot deel van hen is op 2 speciale thema-snelrechtzittingen aangebracht en afgestraft. Er zijn gevangenisstraffen tot 18 maanden opgelegd, contactverboden opgelegd en goederen, waaronder luxegoederen en auto's, verbeurd verklaard.

Tegelijkertijd is door het RIEC¹, het programma Straatwaarde(n)², gemeente, politie en OM gewerkt aan een communicatie-offensief, gericht op de betreffende wijken en drugsgebruikers. Ontwikkeld en ingezet is onder meer:

- een speciale website, gericht op voorlichting over ondermijning in Utrecht;
- het versturen van honderden sms-berichten naar in de strafrechtelijke onderzoeken voorkomende drugsgebruikers, met daarin een link naar een speciale landingspagina op bovengenoemde website, met daarop storytelling en verwijzing naar verslavingszorg en schuldhulpverlening. Op deze links werd boven verwachting vaak geklikt en vanuit de verslavingszorg werd een piek in het aantal intakes gemeld;
- bij elke politie-actie werd breed gecommuniceerd, waarbij telkens werd gerefereerd aan de vorige politie-acties en de bredere aanpak van ondermijning;
- na de aanhouding van de laatste 10 dealers werden wijkberichten opgesteld en verspreid en zo ook lesbrieven, waarin aandacht werd gegeven aan de politie-acties en werd verwezen naar hulpverlening en MMA;
- in de betreffende periode werd het door Straatwaarde(n) ontwikkelde lesprogramma Kapot Sterk, gericht op het positieve keuzes maken t.a.v. een carrière in de cocaïnehandel, op twee basisscholen in de betreffende wijken uitgevoerd;
- dealtelefoonnummers waarvan de dealer niet kon worden aangehouden, werden door de politie bestookt met een sms-bombardement, waardoor deze telefoonnummers niet meer bereikbaar waren voor afnemers.

Uit deze onderzoeken kwam informatie over een groothandelaar, voor wie enkele van de straatdealers zouden werken. Op basis van die informatie is in samenwerking met verschillende politieteams een onderzoek gestart. Het hoofdschuldige betrof een persoon wiens familie in beeld was van de aanpak criminele families, waarop DTO³-casus Oerknal was gestart. Uit het strafrechtelijk onderzoek bleek dat dit hoofdschuldige leiding gaf aan een criminele organisatie en aan het hoofd stond van een 24 uur per dag bereikbaar zijnde drugsbestellijn, waarvoor meerdere runners actief waren. Dit hoofdschuldige is op 20 augustus 2021 veroordeeld tot 6 jaar gevangenisstraf. Een groot aantal aan hem toebehorende goederen en geldbedragen werd verbeurdverklaard en tevens werd van hem een bedrag van € 62.772,99 wederrechtelijk verkregen voordeel ontnomen.

¹ Het Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) is een samenwerkingsplatform, waarbinnen het Openbaar Ministerie, de Politie, Belastingdienst en de 39 gemeenten in Midden-Nederland samen werken in de bestrijding van ondermijnende criminaliteit.

² Het Programma Straatwaarde(n) richt zich in Midden-Nederland op het voorkomen van jonge aanwas in de drugscriminaliteit.

³ DTO staat voor Districtelijk Team Ondermijning. Dit team bestaat uit het Openbaar Ministerie, de politie, Belastingdienst, gemeenten en het RIEC. Gezamenlijk pakken zij ondermijningscasuïstiek in Midden-Nederland aan.

De officier van justitie, verboden aan Straatwaarde(n), heeft deze onderzoeken geleid en heeft nauw samengewerkt met de ketenpartners.